

Tizennégyezer óra — társadalmi munkában

Az újszegedi szövőgyár dolgozói — egy most elkészült összesítés szerint — tavaly 14 ezer 304 órát dolgoztak társadalmi munkában. A különböző akciókban összesen 1347-en vettek részt, s munkájuk értéke meghaladta a 220 ezer forintot. A szövőgyáriak kivették részüket a „Tiszta, virágos Szegedért” mozgalomból, vala-

Óvodákat épít a gyár

Két, egyenként 150 személyes óvodát épít a Csepel Vas- és Fémművek az Erdősor utca és a Festő utca határolta területen. Az óvodák földszintesek. A kazánokat külön épületben helyezik el, s mindkét óvodában udvari foglalkoztatókat is terveznek. Az első félév végére tervezik mindkettő átadását. (MTI)

Az építés lázában

Építünk. Ez a fogalom — jóllehet, gyakran emlegetjük — nem lehet közhely, hiszen életünk nélkülözhetetlen része. Szocializmust építünk. S közben ipartelepeket, gyárakat, gazdasági épületeket, magtárakat, házakat és városrészeket. Ahogy mondani szokás: gomba módjára „bújnak ki” a földből legszebb épületeink. Naponta látjuk őket, bennük élünk és dolgozunk; így hát jogos, ha a boldogulás kohóiról beszélünk.

a kerítést, az árnyas diót — és mi mindent még, ami régvolt életükhöz tartozott. Hiába. Hirtelen mesterséges környezetet hozunk létre az ember számára — igaz. És mondják: rideg a város, egysíkúak a színek, monotónia, egyhangúság jellemzi a lakótelepeket, szűkösen lakás, nincs kirakat; hol sétáljanak, mit nézzenek az emberek? És ilyen hibák, olyanok; zsúfoltság van, hiszen egyetlen házba egy egész falu befér! És háborognak — öröm helyett. De megnyugtató: az életmódváltozás velejárója ez.

Az újságok lapjairól rendre ránk köszönnek az új lakások ablakaszemei. Még csak a cölöpöt verik, de már ott csattogtatja gépét a fotóriporter, ott serénykedik az újságíró. Aztán a panelek szerelésének mozzanatait, a rádió irányított dicsőítő beszűlt arcvonásait, a kulcsátadás boldog pillanatát örökölt meg. S a lakótelep képe, tűző napfényben villogva — talán még kissé hivalkodóan is tájékoztatva örömről, sikerről, életmódváltozásról. Azután jönnek a glosszák. Egyik-másik helyen beázik a tető, omlik a vakolat, nem folyik a víz, kézben marad a kilincs. Ezek is a valószínűsítő képek. Igazak, elkerülhetők. Mégis, nem tudom, mi az oka, hogy a lakosságban is, más szervezetben is sokszor csak a rossz, az elmarasztaló emlék marad meg.

Evszázadokig egyedi igényeket elégített ki az építészet. Napjainkban a tömeglakás gazdasági-társadalmi szükségszerűség. Gondoljunk meg: Budapest újjalotai városrészében négy és fél év alatt Szombathely méretű település épült, Tarjánban jól elérné Csongrád lakossága. Hány évtized, évszázad kellett ehhez azelőtt? Tömegigényt akarunk kielégíteni; érthető, hogy így csak az elsődleges emberi szükségletekre futja, de magas fokozat: távfűtés, fürdőszobával, bepártolt bútorokkal, szőnyegpadlóval. Az építés iparosítása hallatlan eredményeket hozott.

A közelmúltban az Építésiügyi és Városfejlesztési Minisztériumban jártunk. Többek között a lakásépítésről folyt az eszmecsere. Tájékoztató az egyik oldalról; kérdések, észrevételek halmazja a másiktól, s válaszok sorozata — nagyrészt megnyugtatóan. Kezdünk együtt lélegezni. Ez jó. S amit teremünk az országban, még jobb, előremutatóbb.

Lehetne persze tagoltabb, változatosabb és sokszínűbb, barátságosabb és nagyobb lakásokat építeni Magyarországon. „Csak” 25 százalékkal emelkednének az amúgy is magas lakásárak, „csak” egyharmadával kevesebb lakás építhetné évente, „csak” megsokszorozódna a jogos igénylők száma, „csak” lassabban haladnánk előre. Ez kellemes? Nem hiszem.

Beszéljünk később erről; először talán azt kellene elemezni, mi okoz feszültséget a lakást teremtők, a beköltözők és a várományosok között. Mit mondanak? Mi a véleményünk?

Vannak hibák, senki sem vitatja. Van, ahol „megszarolják” a területet, összezsúfolják a házakat, hogy több lakás legyen. Elhibázott törekvés. S az alapterület? Tilos csökkenteni az átlagos 53 négyzetmétert, s ez már megfelelő. Ha a magánlakásokat is ide számítjuk, 67 négyzetméter az országban a lakások átlagos alapterülete. Csak ritkán beszélünk arról, hogy a lakások fele magánerőből épül, de ehhez nemcsak az OTP révén, hanem az építőanyagokban is tetemes állami támogatást kap a lakosság....

A korszerű építészetre persze vannak gondjai. S ezt az építés láza idézi elő. Sok új lakást akarunk, s vele együtt életmódváltozást. A mai építész — nem lehet kétséges — az emberről való gondoskodást fejezi ki; a hibákban pedig a nem mindig megfelelő gondoskodás tükröződik. S az emberek egy részében is él a nosztalgia — ki vitátná? Távfűtést és fűrdőszobát, beépített szekrényt és parkettet akarnak, de visszasírják a szomszédot, a kertet; az ismerős fűszerest, az újságárust; és a péket, a ház előtti kispadot, a pletykát, a csendet,

Négyezred részén, negyvenezer lakás épül Magyarországon öt év alatt. Ez — politikai kérdés, az életszínvonal sarkalatos pontja. Nem árt megállni az építés lázában egy-egy pillanatra, hogy kellőképpen tudjuk értékelni és megbecsülni kincseinket. J.B.

Mesterek

Mesterek kisiparosok, akik nyolcvan éves korára nem tudott összekalapálni egy lakást sem apró cipésműhelyben. Pedig a környék lakói gondoskodtak arról, hogy soha el nem fogyó, lábellenőből rakott hegy magasodjék a sarokban. Aztán ismeretek más szakmabeli, ifjú iparost — a szó „kis”-előtagja itt merő valóságamisítás lenne —, aki mindössze hat hét munkája alatt „összeszervezett” magának mindent, amivel nyugdíj előtt álló, Kossuth és egyéb díjas nagyjaik sem dicsekedhettek. Vajon miért sikerült neki az, ami az őz cipésmesternek nem. Azért talán, mert ő többet, jobban dolgozott? Aligha. Mert talpraesettebb, értelmesebb? A kapitalizmusban jóllehet most bólintanak rá az igent. Csak hogy a mi törvényeink szerint az effajta „élelmeséget” büntetik. Büntetik, mert a kiugróan nagy és munkanélküliellen haszonmögött taktikázás, azonos idő alatt több- és rosszabbul — végeztet, pénzt fizal „gyorstalpalás” húzódik meg. Szándékosan választottam példaként a két végletet. A valóságban a kisiparosok becsületes munkával keresik meg a kenyerre — és a kocsi, házra való. És miért ne tennék, hiszen tisztességes, pontos munkájukkal az állami szolgáltató iparon még meglehetősen hézagokat foltozzák, általában nem is akárhogyan. Szükség van rájuk, dolgoz kezükre, szakértelmükre, megbízhatóságukra, mindezt — és csakis ezéért — élvezzék is a megérdemelt javukat.

helyi csoportja, illetve a tanács illetékes osztálya. Mi az első teendő, ha valamilyen szegedi vagy a járásban élő kisiparos munkája ellen kifogás van? A körzeti csoportnál kell bejelenteni a panaszt. Egyszerűbb esetben a szervezet közbenjárására rendeződik a nézeteltérés, s a megrendelő elégedetten távozik. Ha első szóra nem sikerül közös nevezőre jutniuk, a KIOSZ-csoport összehívja a szakmai bizottságot. Tagjai a helyszínen vizsgálatot végeznek, s megállapítják a minőségi vagy egyéb kifogás jogosságát, s igyekeznek igazságot tenni. Ha valaki ellen gyakori a panasz, a KIOSZ-csoport javaslatot tehet az elsőfokú iparhatóságnak, az illetékes tanács igazgatási osztályának, hogy közös figyelemmel kísérik az illetékes kisiparost. A legsúlyosabb esetben megvonhatják tőle iparjogosítványát. Nem árt azonban megjegyezni: a kontárok ellen nem tud fellépni a KIOSZ. Ezért, mielőtt valaki munkát rendel meg, és előlegelet ad át egy jelentkezőnek, érdeklődjön, van-e iparjogosítványa.

A néhány kivétel miatt azonban nem árt szólni arról, hogy a lakosságnak, a megrendelőnek milyen jogai vannak. Mert a kisiparosok munkája iránti szükséglet nem ok a kiszolgáltatottságra, midenárón való foglalkoztatásukra. A megrendelő zsebe ugyanis nem feneketlen kincsesbánya.

Mit tesz a KIOSZ körzeti csoportja, hogy ennél kevesebb kifogás legyen a szervezetébe tartozó kisiparosok ellen? A megbízható munkavégzéssel rendszeresen foglalkoznak a szakosztály-értékelésen. A mesterek többsége tisztában is van tevékenysége társadalmi hasznosságával és távol áll tőlük, hogy visszaéljenek ezzel. Céljuk a minőségi munka, ezért alig marad távol valaki az évente megrendezett szakmai továbbképzésekről.

Nem babra megy

Akták a járásbírórságon. Mindennapi esetek. Az ember azt hinné, százával fordulnak elő hasonlók a városban. „Úgy” azonban csak kevésből lesz. Mert nem mindenki szalad a bíróságra, ha például a varrónő, a szabó nem úgy varrta meg a ruhát, „mintha ráöntötték volna”. Pedig hányszor bosszankodunk emiatt, s minden marad a régiben. Pedig nem babra megy a játék — pénzre!

Az idős, nyugdíjas Z. S. szövetet vásárolt és elvitte a szabóhoz. Egyszeri próba után kész lett az öltöny. A megrendelő felpróbálta, kifizette és hazavitte. Otthon eldicsékedett a barátjainak, akik körbejárták, mustrálgatták, aztán kijelentették: ezt a ruhát bizony nem rá szabták. Z. S. kérte a mestert, javítaná meg az öltönyt. A szabó nem állt kötélnek. Bánkódott az idős ember, hiszen 2620 forintja bánta ezt az „üzletet”. Bírósági ügy lett a dolgból. A KIOSZ szakértője szerint az öltönyt kijavítani nem lehet. A kabát rendeltetésszerű használatára alkalmatlan, a nadrá-

Nem ok

Tanulságul — és tájékoztatásul ennyit. Az ellenpéldákon hunyjunk szemet: nehezebben léteznének rossz cipőnkkel, csepegő vízcsapjainkkal, hámló falaink között a mindig szolgálatunkra álló kisiparosok nélkül. És mindent feléptetni, megvarrni, beszerelni az általam ipar sem képes. Ne fedeljünk azonban: a szükség nem ok az igénytelenségre, az elnézésre, a fölösleges pénzkidobásra. S nem ok a törvényszegésre.

Chikán Ágnes

Tavasz előtt a kiskertekben
A szegedi ÁFÉSZ kezdeményezése

Az enyhe februári időjárást kihasználva az utóbbi napokban fokozott tempóval kezdtek munkához a háztáji kertészek. Többnyire még csak javítják a fóliaházakat, ágyásokat, erősítik a megroggyant vázépítményeket, de sokan már elvégeztek a legszükségesebb tennivalókat is. Mihályteleken, a hagyományos korai retektermelő vidéken legelőbb a kiskertben elvetették a korai retek magvait. Sok helyütt továbbra is a fóliaalagutas termesztési technológiát választották, mint például Ábrahám Antal tévesztgát is, aki január 20-án kezdett a retek szemkenéti vetéséhez, de csak most fejezte be. Németh István tévesztgátja, aki január 20-án kezdett a retek szemkenéti vetéséhez, de csak most fejezte be. Németh István tévesztgátja, aki január 20-án kezdett a retek szemkenéti vetéséhez, de csak most fejezte be. Németh István tévesztgátja, aki január 20-án kezdett a retek szemkenéti vetéséhez, de csak most fejezte be.

Molnár József felvétele
Tetszetős a Szegedi ÁFÉSZ támogatásával felépített, új, nagyméretű fóliaház

alumíniumból, van, aki fá-

ból vagy vasból készített fóliaházat. Pipicz Imréknél fa alapanyagból szerkesztették a fóliaházakat. Maguk fűrészték fel a farönköket a szükséges méretekre. A falu lakóinak többsége már végzett a sárgarépamag vetésével. Egyesek csak elmentek a sorokba a magokat, s most várják a kedvező időt. Mások selyempapírra ragasztották fel minden egyes magot, az előírás szerinti sor- és távolságban. Ezt terítették le az ágyásokba és érett komposztal gondosan leterítették. Fokozottan kell most figyelni a napi hőmérsékletet, mert a rendszeres szellőztetésről és az esetleges gyomlálásról nem szabad elfeledkezni. Követendő kezdeményezésről is hírt kapott szerkesztőségünk. A háztáji és kisegítő kertészetek munkáját különösen nagy lendülettel és segítséggel szervezi, irányítja a Szegedi és Vidéki ÁFÉSZ. Már eddig is több szakcsoporthoz szerveztek a környező településeken, s ezeknek jelentős anyagi támogatást is nyújtották. A város zöldesellátásának javítását célozza az a kezdeményezésük is, miszerint kertészeti bemutatókertet létesítettek Ságváritelepen. Engi Antalnak, a zöldesellátó szakcsoporthoz elnökének felkérésére készítették a kertjében 30 méter hosszú és hét és fél méter széles fóliaház készült ÁFÉSZ-támogatással. Most a korai retek vetését végzik a házban, később különböző fajtákból készült paradicsom- és paprikaféléket is termelnek. Az érdeklődő szakcsoporthoz, valamint kiskerttulajdonosok itt megismerkedhetnek az újabb technológiákkal és a javasolt fajtákkal. Ez a kezdeményezés már jelentős előrelépést jelent, jelezve azt, hogy nemcsak beszélünk a háztáji és kisegítő gazdaságok fellendítéséről, hanem cselekszünk is.

Cél: a minőségi munka

Viszonylag kevés panasz jut el a bírósáig, legfőbbben igazságot tud tenni a KIOSZ.

Megyei gazdaságpolitikai konzultáció

Tegnap délután Szegeden, a Sajtóházban megyei gazdaságpolitikai konzultációt tartott a megyében tevékenykedő gazdaságpolitikai újságírók részére Szabó Sándor, a megyei pártbizottság titkára és Papdi József, a megyei pártbizottság osztályvezetője. A kérdések kapcsán választ